

Trừ sâu đục thân ngô

Các vùng trồng ngô nếp thường bị sâu đục thân chui vào bắp phá hại nặng nề, nhất là những diện tích ngô nông dân không chú ý phòng trừ cho tốt từ giai đoạn sâu non còn nhỏ. Trước hết, nông dân cần tìm hiểu và nhận biết được tập tính và quy luật phát sinh của loài sâu này ở các vụ ngô trong năm:

- Tập tính: Trưởng thành vũ hóa và đẻ trứng trên ác lá bánh tẻ, gần nõn. Trứng đẻ thành ổ, trung bình 60-70 quả/ổ. Đối với thời tiết vụ hè chỉ 2-3 ngày sau đẻ là trứng nở. Sau nở một thời gian ngắn sâu non xâm nhập nhanh chóng vào các bộ phận của cây như lá nõn, cờ ngô, râu ngô, nách lá. Sâu còn nhỏ thường gặm ăn thịt lá nõn hoặc cắn thủng lá nõn. Cho nên, khi lá nõn phát triển vươn dài ra ngoài sẽ để lại hàng lỗ dài nằm ngang phiến lá. Nếu sâu nở đúng lúc trở cờ thì sâu có thể ăn vào bao cờ rồi đục vào cuống cờ từ trên xuống dưới làm cờ gãy gục, hoa phấn khô héo. Đây là những đặc điểm dễ nhận biết nhất trên cây ngô bị sâu đục thân gây hại để nông dân quan sát, tính toán và áp dụng các biện pháp phòng trừ sâu hiệu quả, kết hợp với việc quan sát, theo dõi bướm lúc vũ hóa. Tốt nhất, nên diệt sâu lúc này vì từ tuổi 3 trở đi sâu sẽ đục chui vào thân và bắp non nên rất khó trừ.

- Quy luật phát sinh gây hại: Sâu đục thân ngô xuất hiện trong cả 12 tháng/năm nhưng phát sinh và gây hại nhiều nhất vào các tháng trong mùa hè và mùa thu (vì 2 vụ ngô này độ ẩm và nhiệt độ thích hợp nhất cho sâu phát triển). Ở các vùng màu, vùng bãi trồng ngô liên tiếp trong năm, sâu phá hại ngô chuyển tiếp qua các vụ. Tỷ lệ cây bị sâu đục thân ngô vụ hè và vụ thu có năm tới 60-100% làm năng suất giảm 20-30%. Vì vậy, khi trồng ngô ở vụ hè và vụ thu trong năm, nông dân cần theo dõi, thăm đồng thường xuyên nhất là khi ngô xoáy nõn(sắp trở cờ) để có những biện pháp tác động tích cực cũng như phòng trừ sâu có hiệu quả cao(sâu tuổi nhỏ 1 đến 3 - chưa chui xuống thân và bắp).

Bà con cần có những biện pháp tác động, phòng trừ tích cực và hữu hiệu ngay từ khi sâu tuổi nhỏ chưa chui xuống thân và bắp mới nhằm mang lại hiệu quả kinh tế cao khi thu hoạch đồng thời, cắt đứt được vòng chu chuyển của sâu sang vụ sau (vụ thu). Cụ thể là:

- Gieo trồng ngô tập trung thành những vùng sản xuất lớn (quy vùng). Không nên trồng liên tiếp các vụ ngô trên cùng một chân ruộng, vùng sản xuất.

- Ngô vụ thu nên gieo từ hạ tuần tháng 8 đến đầu tháng 9. Nếu gieo sớm trong tháng 7 thì phải phòng trừ sâu kịp thời, hiệu quả nhất là lúc ngô xoáy nõn.

- Nhỏ thân cây ngô vụ hè dùng làm thức ăn cho trâu bò hoặc làm chất đốt để cắt đứt vòng luân chuyển của sâu sang vụ thu.

- Trong quá trình chăm sóc ngô, nhất là ngô nếp nên tăng cường bón phân hữu cơ, phân kali giúp cây ngô cứng chắc, không nên bón thừa đạm để ngăn chặn sâu xâm nhập, phá hại.

- Nên chọn các giống ngô chống chịu được sâu đục thân ngô, nhất là khi trồng ngô nếp vụ hè và vụ thu.

- Theo dõi trưởng thành từ lúc vũ hóa để kịp thời ngắt bỏ ổ trứng khi chưa đến ngưỡng phun trừ(ổ trứng sâu đục thân ngô có các quả trứng xếp liền với nhau như vảy cá)

- Không nên lạm dụng thuốc hóa học để phun cho ngô ngay từ đầu vụ nhằm bảo vệ và duy trì lượng thiên địch có trong ruộng ngô, nhất là loài ong mắt đỏ.

- Biện pháp hóa học: Nếu mật độ sâu ở lứa đó cao, cần phải xử lý bằng thuốc hóa học thì nông dân cần chú ý:

+ Theo dõi, quan sát chặt chẽ pha bướm kể từ lúc vũ hóa để biết được mật độ và tính được thời gian trứng nở thành sâu non tuổi 1, kết hợp với việc quan sát hàng lỗ thủng trên lá non khi vuron xòe ra. Có thể rắc từ 1-2 hạt thuốc trừ sâu Vibasu 10H hoặc Diazan 10H vào các non ngô. Cách làm này sẽ trị được sâu khi tuổi còn nhỏ đang nằm trên non chưa chui xuống thân- hiệu quả diệt trừ cao.

+ Đặc biệt là lúc ngô xoáy non (đây là thời điểm bướm sâu tập trung đẻ trứng), tốt nhất nên sử dụng thuốc đặc trị thế hệ mới, phun lên tất cả các bộ phận cây ngô(Vì sâu đục thân ngô có khả năng kháng thuốc rất cao, nhất là các thuốc cũ nông dân quen sử dụng). Qua việc thí điểm và trình diễn sản phẩm mới với hãng Syngenta chúng tôi thấy, thuốc trừ sâu thế hệ mới của Syngenta có tên Voliam Tago 063SC có hiệu lực trừ sâu đục thân ngô rất cao. Thuốc này còn có hiệu lực cao để trừ sâu xanh da láng- một loài sâu rất khó trị do kháng thuốc cao. Sử dụng bằng cách: Hòa 01 lọ thuốc Voliam Tago vào bình 18 l hoặc 2 bình 12 l phun đều lên toàn bộ thân, lá cây ngô. Nếu mật độ sâu cao, phun lại lần 2 lên toàn bộ các bộ phận trên cây khi ngô phun râu với liều lượng như trên.

Ngoài ra, thuốc trừ sâu Dupont TM Prevathon cũng có hiệu lực khá cao với 2 loài sâu trên.

* Chú ý: Cần tuân thủ thời gian cách ly của mỗi loại thuốc khi sử dụng, nhất là khi phun trên cây ngô nếp, ngô đường ăn non.

Nguồn: haiduong.gov.vn